

[Francke.]

tegnelse. Steincke havde tænkt på betegnelsen „arbejdshjem“, som også umiddelbart synes mig at dække, men der kunne måske findes en endnu bedre.

Jeg anbefaler det foreliggende lovforslag til velvillig behandling.

Foged: På mit partis vegne kan jeg sige, at vi som helhed kan tiltræde lovforslaget. Det er desværre nødvendigt at have arbejdsanstalter — sådan lyder den korte konklusion af den betænkning, anstaltsudvalget har forelagt os. Også jeg vil gerne takke anstaltsudvalget for det dygtige og oplysende arbejde, der er udført; problemet er så vel belyst, at vi formodentlig kan gå ind i et positivt arbejde på dette område.

Der findes medborgere, som ikke kan få deres liv indpasset i samfundets daglige rytme. Det kan have mange årsager. Økonomiske, helbredsmæssige eller ægteskabelige vanskeligheder er vel de hyppigste årsager til disse tilpasningsvanskeligheder. Ofte er der også spiritus med i spillet. Vi må erkende denne tingenes tilstand og derudfra søge at finde den bedste løsning på problemet.

Såvel staten som kommunerne, herunder også amterne, og mange enkeltpersoner har gjort en stor indsats for at hjælpe disse ulykkelige medborgere. Det er vel for øvrigt sådan, at i visse tilfælde har arbejde udført af enkeltpersoner vist sig at være den værdifuldeste støtte i så henseende. Jeg skal blot nævne Koføeds Skole, Falk Hansens arbejde, Arbejde Adlers arbejde, Det blå Kors' arbejde, Københavns politis hjælpearbejde og Møltrup Optagelseshjem, for at tage en stribe af dem. Den bedste udgang af dette forsorgsarbejde ville utvivlsomt være, om man kunne skaffe et tilstrækkeligt antal af disse organer til at overtage det pågældende arbejde, også fordi arbejdet er af en sådan art, at det næsten kræver idealister for rigtigt at lykkes.

Lederne og medarbejderne må nødvendigvis være mennesker, der føler det som en personlig opgave at være med i dette arbejde. Om vi så ansætter aldrig så mange læger eller psykologer, hjælper det alt sammen såre lidt, om ikke den daglige ledelse forstår at skabe harmoni over dagliglivet på disse anstalter. Nu anvendte

jeg med vilje ordet „anstalter“, men når jeg anvendte det, var det mere for at påkalde opmærksomhed om dette ord, idet jeg håber, at vi kan nå frem til en anden betegnelse. Et ordvalg, som man nødvendigvis anvender, når de pågældende personer selv er til stede, burde også afskaffes i almindelig sprogbrug. Navne som Koføeds Skole, Møltrup Optagelseshjem o. lign. har en helt anderledes venlig klang. Alene navnene virker indbydende over for de pågældende. At komme på „anstalt“ er ikke noget tillokkende, og selv om det ikke er en højskole, de pågældende skal optages på, ønsker man jo dog fra samfundets side på den bedst mulige måde at komme i kontakt med disse mennesker i håb om, at de atter må blive hjemme i det normale samfund.

Der er visse områder, som vi gerne vil have nøjere belyst i et udvalg. Hvorvidt vi som foreslået skal oprette to store hjem, et for øernes område og et for Jyllands område, eller om vi til en begyndelse skulle nøjes med ét hjem af den pågældende karakter for derved at blive lidt mere sikker på, hvordan man fremtidig bør gribe sagen an, det kan vel være et af spørgsmålene.

Om lederen som foreslået i lovforslaget skal være en „forsorgsmedarbejder“ eller et almindeligt menneske, der har vist ualmindelige egenskaber netop med hensyn til at komme i kontakt med de pågældende mennesker, må vel være et andet spørgsmål. Der må være muligheder for at knytte de mest velegnede medarbejdere til arbejdet uden skelen efter en bestemt uddannelse. Den historiske udvikling også i vor tid har netop vist, at der nu og da dukker personer og personligheder op, som har særlige evner i så henseende, og de bør naturligt kunne komme ind i arbejdet også uden at være pligtige at have en bestemt forudgående uddannelse.

I lovforslaget foreslås, at der straks ved indlæggelsen skal foretages en gennemgribende lægeundersøgelse. Måske står det ikke så stærkt i lovforslaget, men den højtærede minister har udtalt det også i sin fremsættelsestale. Ofte kan det måske være nødvendigt, men i langt de fleste tilfælde vil det sikkert være helt unødvendigt. Her er et område, hvor efter min opfattelse lederen af hjemmet ganske nøgternt skal